

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja

Druk nr 4152
Warszawa, 21 marca 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o ochronie przyrody.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy Panią poseł Joannę Sosnowską.

(-) Jolanta Banach; (-) Marek Borowski; (-) Jan Byra; (-) Andrzej Celiński;
(-) Stanisław Janas; (-) Zdzisław Kałamaga; (-) Jacek Kasprzyk;
(-) Arkadiusz Kasznia; (-) Jerzy Kulej; (-) Marian Marczewski;
(-) Agnieszka Pasternak; (-) Maria Potępa; (-) Sylwia Pusz; (-) Izabella Sierakowska; (-) Małgorzata Winiarczyk-Kossakowska.

USTAWA

z dnia 2004 r.
o zmianie ustawy o ochronie przyrody

Art. 1.

W ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880 z 2004 r.) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 17 ust. 1 pkt 3) otrzymuje brzmienie:

„3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, z wyjątkiem usuwania drzew i krzewów, za zgodą wojewody, wynikającego z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego;”.

2) W Art. 24 ust. 1 pkt 3) otrzymuje brzmienie:

„3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, z wyjątkiem usuwania drzew i krzewów, za zgodą wojewody, wynikającego z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego;”.

3) W art. 45 ust. 1 dodaje się punkt 9a) w brzmieniu:

„9a) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, z wyjątkiem usuwania drzew i krzewów, za zgodą organu, który ustanowił tę formę ochrony przyrody, wynikającego z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego;”.

4) W Art. 80 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, kierując się potrzebami ochrony krajobrazu i różnorodności biologicznej, zapobiegania rozprzestrzeniania się gatunków obcych oraz zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, odpowiednich warunków utrzymania dróg i bezpieczeństwa korzystania z dróg, określi, w drodze rozporządzenia, w stosunku do zadrzewień i zakrzewień w granicach pasa drogowego:

- 1) warunki techniczno-przyrodnicze ich zakładania i przebudowy;*
- 2) sposoby ich ochrony i pielęgnacji;*
- 3) dobór gatunków drzew i krzewów;*
- 4) metody ograniczania zagrożeń wynikających z ich obecności;*
- 5) zasady wyznaczania do usunięcia drzew i krzewów niszczących nawierzchnię lub infrastrukturę drogową albo ograniczających widoczność na skrzyżowaniach.”*

5) W Art. 82 w ust. 1 dodaje się pkt 1)w brzmieniu:

„1) Prace w obrębie korony drzew na terenach zieleni i zadrzewieniach , mogą obejmować jedynie usuwanie gałęzi i konarów : suchych i wchodzących w kolizję z budynkami lub urządzeniami, ”

6) W Art. 83

- ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Usunięcie drzew lub krzewów z terenów nieruchomości może nastąpić, z zastrzeżeniem ust. 2, po uzyskaniu zezwolenia wydanego przez wójta, burmistrza albo prezydenta miasta na wniosek posiadacza nieruchomości, po uzyskaniu akceptacji na wycinkę wydaną przez konserwatora przyrody lub osobę przez niego upoważnioną lub osobę przeszkoloną. Jeżeli posiadacz nieruchomości nie jest właścicielem – do wniosku dołącza się zgodę jej właściciela.”

- ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Wydanie zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku narodowego albo innych form ochrony przyrody i ich otulin, wymaga uzyskania zgody odpowiednio dyrektora parku narodowego albo organu powołującego inne formy ochrony przyrody.”

- ust. 6 pkt 6) otrzymuje brzmienie:

„6) Wydanie zgody na usunięcie drzew (z zastrzeżeniem Art. 83 ust. 2) niszczących nawierzchnię dróg i infrastrukturę drogową, ograniczających widoczność na skrzyżowaniach wymaga uzyskania zgody konserwatora przyrody;”

7) Po Art. 83 ust. 6 pkt 6) dodaje się pkt 6a) w brzmieniu:

„6a) Zgoda na usunięcie drzewa na łukach dróg i w miejscach zagrażających bezpieczeństwu kierowców może być wydane, o ile nie ma możliwości zabezpieczenia tych miejsc barierami ochronnymi.”

8) W art. 83 w ust. 7 dodaje się pkt 1) i 2) w brzmieniu:

„1) Wydanie zgody na usunięcie drzew w związku z przebudową dróg wymaga uzyskania zgody konserwatora przyrody, wydanej po wcześniejszym opracowaniu i zatwierdzeniu planów przebudowy drogi oraz uzyskania zgody na jej budowę.

2) Drewno użytkowe pozyskane z terenów zielonych i zadrzewień zarządzający nieruchomością wystawia do sprzedaży na wolnym rynku.”

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty ogłoszenia.

UZASADNIENIE:

Praktyka pierwszych miesięcy obowiązywania ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody świadczy, że wprowadzone w niej zapisy niewystarczająco chronią zadrzewienia i zakrzewienia - zwłaszcza przydrożne. Bez uzasadnienia wycinane są bezcenne wiekowe aleje i szpalery przydrożne. Proponowane zmiany mają wzmocnić ich ochronę poprzez zawężenie wyjątków uprawniających do ich usuwania do przypadków - rzeczywiście niezbędnych.

Proponowane zmiany polegają na:

- 1) zlikwidowaniu niepotrzebnych powtórzeń i powodujących kłopoty interpretacyjne błędów stylistycznych w art. 17 ust. 1 pkt 3 i w art. 24 ust. 1 pkt 3;
- 2) zlikwidowaniu przepisu bezzasadnie zwalniającego z zakazu usuwania drzew i krzewów na obszarach chronionych w przypadku wszelkich prac związanych z budową jakichkolwiek urządzeń wodnych, niezależnie od ich przeznaczenia (pozostawiono wyjątek dotyczący ochrony przeciwpowodziowej);
- 3) umożliwianiu wprowadzenia ograniczeń w wycinaniu drzew i krzewów także w przypadku stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego;
- 4) korekcie kompetencji oraz listy i hierarchii ważności

przesłanek, jakimi należy się kierować przy wydawaniu rozporządzenia dotyczącego zasad tworzenia i ochrony zadrzewień i zakrzewień przydrożnych (to jest ustawa o ochronie przyrody, a funkcje tych zadrzewień i zakrzewień są przede wszystkim przyrodnicze i krajobrazowe);

5) wprowadzeniu delegacji umożliwiającej wskazanie w rozporządzeniu alternatywnych w stosunku do wycinania drzew metod zapewniania bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz uzależnienie w tym rozporządzeniu decyzji o wycinaniu drzew i krzewów od nieskuteczności innych metod;

6) wprowadzeniu delegacji umożliwiającej regulację w drodze rozporządzenia zasad określania, które drzewa i krzewy rzeczywiście wymagają usunięcia dla zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub ochrony nawierzchni i infrastruktury drogowej.

7) zlikwidowaniu kontrowersyjnego i nadużywanego zapisu zezwalającego na wycinanie bez jakichkolwiek zezwoleń, zgód czy konsultacji wszelkich drzew i krzewów rosnących na łukach dróg (niezależnie od krzywizny łuku, strony drogi, po której znajdują się drzewa oraz ich rzeczywistego wpływu na bezpieczeństwo ruchu).

Zmiany te nie będą miały wpływu na rynek pracy ani na konkurencyjność gospodarki.

Warto zaznaczyć, że poza ustawą o ochronie przyrody sprawę usuwania drzew reguluje także ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Zgodnie z art. 20 pkt 16 tej ustawy, do zarządcy drogi należy utrzymywanie zieleni przydrożnej, w tym sadzenie i usuwanie drzew oraz krzewów. Przepis ten nakłada na zarządcę odpowiedzialność finansową i organizacyjną za wykonywanie tych czynności, ale nie zwalnia z wynikającego z ustawy o ochronie przyrody obowiązku uzyskiwania zezwoleń i zgód (za wyjątkiem drzew i krzewów określonych w art. 83 ust. 6 pkt 6 ustawy o ochronie przyrody, które mogą być usuwane bez zezwolenia - stąd konieczność zawężenia tego wyjątku poprzez wykreślenie "łuków"). Ponadto art. 39 ust. 2 pkt 12 tej ustawy zabrania usuwania, niszczenia i uszkodzania zadrzewień przydrożnych.

Wejście ustawy w życie nie powoduje dodatkowych kosztów dla budżetu państwa.

Powyższa ustawa jest zgodna z prawem unijnym i realizuje dyrektywę 92/43 EWG, tzw. dyrektywy siedliskowej, o ochronie zagrożonych gatunków roślin.

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2005 roku

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o
ochronie przyrody z prawem Unii Europejskiej

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2002 r., Nr 23, poz. 398 z późn. zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm., dalej: ustawa). Proponowane zmiany polegają, w szczególności, na:

- doprecyzowaniu brzmienia art. 17 oraz art. 24 ustawy w części dotyczącej możliwości ustanawiania na terenie parku krajobrazowego oraz obszaru chronionego krajobrazu zakazu likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych oraz uzupełnieniu o taki środek katalogu zakazów możliwych do ustanowienia w stosunku do pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego z art. 45 ustawy;
- przekazaniu kompetencji do wydania rozporządzenia wykonawczego na podstawie art. 80 ust. 2 ustawy ministrowi właściwemu ds. środowiska oraz rozbudowaniu zakresu spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu oraz wytycznych dotyczących jego treści;

- dodaniu do art. 82 ustawy, który określa zasady prowadzenia prac związanych z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewieniach, postanowień, zgodnie z którymi prace w obrębie korony drzew mogą obejmować jedynie usuwanie gałęzi i konarów, które są suche i wchodzą w kolizję z budynkami lub urządzeniami;
- uzależnieniu uzyskania zgody wójta, burmistrza, prezydenta miasta na usunięcie drzew lub krzewów z terenów nieruchomości (art. 83 ust. 1 ustawy) od zgody „konserwatora przyrody lub osoby przez niego upoważnionej lub osoby przeszkolonej”;
- rozszerzeniu obowiązku uzyskania dodatkowej zgody na wydanie zezwolenia na usunięcie drzew i krzewów na wszystkie formy ochrony przyrody i ich otuliny, o których mowa w ustawie (art. 83 ust. 6 ustawy);
- uzależnieniu kompetencji do wydania zezwolenia na usunięcie 1) drzew niszczących nawierzchnię dróg i infrastrukturę drogową, 2) ograniczających widoczność na skrzyżowaniach oraz 3) w związku z przebudową dróg od zgody konserwatora przyrody (art. 83 ust. 6 pkt 6 oraz art. 83 ust. 7 ustawy);
- ograniczeniu kompetencji do wydania zezwolenia na usunięcia drzewa na łukach dróg i w miejscach zagrażających bezpieczeństwu kierowców do sytuacji, gdy nie ma możliwości zabezpieczenia tych miejsc barierami ochronnymi (art. 83 ust. 6 pkt 6 a ustawy);

W myśl art. 2 projektu, ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

2. Stan prawa wspólnotowego w materii objętej projektem

Ocenę zgodności opiniowanego przedłożenia z prawem UE należy oprzeć na postanowieniach:

- art. 174 i n. Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. U. z 2004 r. Załącznik nr 2 do nru 90, poz. 864, dalej: TWE);
- art. 10 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.7.1992, z późn. zm., dalej: dyrektywa 92/43).

3. **Traktat podpisany w Atenach w dniu 16 kwietnia 2003 roku dotyczący przystąpienia Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Cypryjskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Węgierskiej, Republiki Malty, Rzeczypospolitej Polskiej, Republiki Słowenii i Republiki Słowackiej do Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r., Nr 90, poz. 864, dalej: Traktat Akcesyjny)**

Żadne z postanowień Traktatu Akcesyjnego nie dotyczy materii projektu.

4. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa wspólnotowego.

Przepisy art. 174 i n. TWE zawierają postanowienia określające kompetencje Wspólnoty Europejskiej w zakresie ochrony środowiska oraz cele, jakie Wspólnota ma w tym zakresie realizować. Do celów tych należy, m.in. zachowanie, ochrona i poprawa jakości środowiska naturalnego. Jego osiągnięcie ma nastąpić poprzez stanowienie aktów prawnych UE określających odpowiednie środki ochronne. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 176 TWE, przyjęte środki nie stanowią przeszkody dla państwa członkowskiego w utrzymaniu i ustanawianiu bardziej rygorystycznych środków ochronnych.

Jednym z aktów prawnych UE ustanawiających środki ochronne, o których mowa w art. 176 TWE, jest dyrektywa 92/43. W myśl jej art. 10, „Państwa Członkowskie, planując zagospodarowanie terenów i formułując politykę rozwoju, w szczególności mając na względzie poprawę ekologicznej spójności sieci Natura 2000, dążą tam gdzie uznają to za konieczne, do pobudzania zagospodarowywania elementów krajobrazu, które mają duże znaczenie dla dzikiej fauny i flory. Są to elementy, które ze względu na swą liniową lub ciągłą strukturę (takie jak rzeki i ich brzegi albo tradycyjne systemy oznaczania granic terenu) bądź pełnią funkcję ostoi (takie jak stawy lub niewielkie lasy) są istotne dla migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej dzikich gatunków.”

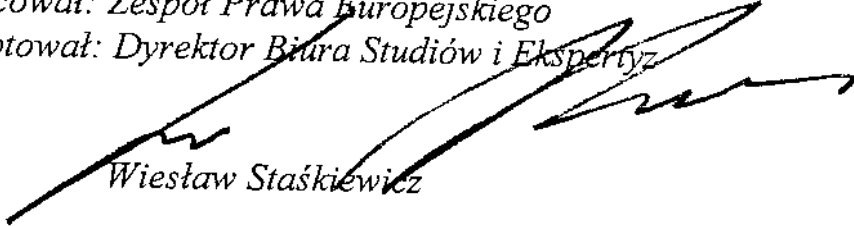
Projektowane zmiany ustawy o ochronie przyrody mieszczą się w kategorii środków ochronnych służących zapewnieniu zachowania, ochrony i poprawy jakości środowiska naturalnego o charakterze bardziej rygorystycznym od środków przyjętych na gruncie prawa UE (uwaga ta dotyczy w szczególności art. 1 pkt 1 – 3 projektu). Środki te mogą zostać również uznane za przejaw pobudzania zagospodarowania elementów krajobrazu, które mają duże znaczenia dla dzikiej fauny i flory (zwłaszcza art. 1 pkt 5 i n. projektu). W tym sensie projekt jest zgodny z prawem UE.

5. Konkluzje

Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody jest zgodny z prawem UE.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

A large, stylized handwritten signature in black ink, appearing to be 'Wiesław Staśkiewicz', written over the printed name below it.

Wiesław Staśkiewicz

Deskryptory bazy Rex: parki narodowe, Unia Europejska, poselski projekt ustawy, środowisko, krajobraz, drzewa

Warszawa, dnia 12 kwietnia 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o
ochronie przyrody jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej

Projekt zmierza do wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880, z późn. zm., dalej: ustawa). Zmianie mają ulec postanowienia ustawy dotyczące zasad ochrony przyrody na terenie parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu oraz pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (art. 1 pkt 1 – 3 projektu). Dodatkowo zmiany dotyczą zasad ochrony terenów zieleni i zadrzewień (art. 1 pkt 4 i n. projektu). Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

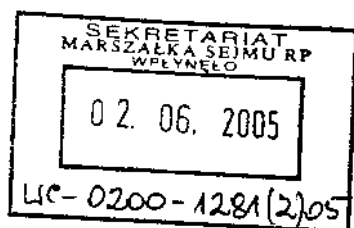
Projekt nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego
Akceptował: Dyrektor Biura Studiów i Ekspertyz

Wiesław Staśkiewicz

Posel na Sejm
Rzeczypospolitej Polskiej
Jocanna Sosnowska
KP SDPL

Warszawa, 2 czerwca 2005 r.

Pan
Włodzimierz Cimoszewicz
Sejmu RP

W imieniu posłów wnioskodawców poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, złożonego do łaski marszałkowskiej w dniu 22 marca br. przesyłam w załączeniu tekst autopoprawki.

sl

Autopoprawka do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody, złożonego do łaski marszałkowskiej w dniu 22 marca br.

W zmianie 5) dotyczącej Art. 82 w ust. 1 nowododawany pkt 1) otrzymuje brzmienie:

„1) Prace w obrębie koron drzew na terenach zieleni i zadrzewieniach, mogą obejmować jedynie usuwanie gałęzi i konarów:

a) suchych,

b) lub żywych, ale wchodzących w kolizję z budynkami lub urządzeniami.”